

Sygn. akt: X U 3521/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 25 lutego 2015 roku

Sąd Okręgowy – Sąd Ubezpieczeń Społecznych w Katowicach

X Wydział Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Magdalena Wróbel
Sędziowie/Ławnicy:	
Protokolant:	Sylwia Krenczyk

po rozpoznaniu w dniu 25 lutego 2015 roku w Katowicach

odwołania **E. G. (E. G.)**

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w C.

z dnia 25 września 2013 roku

znak: ENMS/10/006027682

w sprawie **E. G. (E. G.)**

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w C.

o prawo do emerytury

zmienia zaskarżoną decyzję i przyznaje ubezpieczonemu prawo do emerytury od dnia 1 września 2013 roku

SSO Magdalena Wróbel

Sygn. akt: **XU 3521/13**

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 25 września 2013r. organ rentowy Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w C. odmówił ubezpieczonemu E. G. (G.) prawa do emerytury w obniżonym wieku emerytalnym 60 lat życia z tej przyczyny, że ubezpieczony w ocenie organu rentowego nie udokumentował co najmniej 15 lat zatrudnienia w szczególnych warunkach.

Od decyzji tej ubezpieczony wniósł odwołanie, domagając się jej zmiany poprzez przyznanie mu prawa do wnioskowanego świadczenia. Podniósł, że wykonywał pracę w szczególnych warunkach przez co najmniej 15 lat – na co ma świadków.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy podtrzymał stanowisko wyrażone w zaskarżonej decyzji, wnosząc o oddalenie odwołania ubezpieczonego. Podkreślił, że z przedłożonej dokumentacji wynika, że ubezpieczony w okresie od dnia 1 marca 1981r. do dnia 28 lutego 1994r. wykonywał prace ślusarza, mechanika, pomocnika i operatora spycharki – zatem nie wykonywał stale i w pełnym wymiarze czasu pracy w szczególnych warunkach.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Ubezpieczony E. G. (ur. (...)) w dniu 16 września 2013r. wystąpił do organu rentowego z wnioskiem o przyznanie mu prawa do emerytury. Ubezpieczony nie jest członkiem otwartego funduszu emerytalnego.

Rozpoznając wniosek emerytalny ubezpieczonego organ rentowy ustalił, że na dzień 1 stycznia 1999r. udowodnił on łączny staż wynoszący 28 lat, 4 miesiące i 22 dni ubezpieczenia – nie udowodnił jednak 15 lat pracy w warunkach szczególnych, a jedynie 7 lat i 5 miesięcy takiej pracy. Wskazał, że rozpatrzy wniosek o emeryturę ponownie po dostarczeniu świadectwa wykonywania prac w warunkach szczególnych z podanym okresem, w którym ubezpieczony wykonywał pracę jako operator spycharki wraz z zakresem czynności za okres zatrudnienia od dnia 1 marca 1981r. do dnia 28 lutego 1994r.

Wobec powyższego w dniu 25 września 2013r. organ rentowy wydał decyzję odmawiającą ubezpieczonemu prawa do emerytury w obniżonym wieku emerytalnym 60 lat życia.

Ubezpieczony domagał się ustalenia, że wykonywał pracę w warunkach szczególnych – prace operatora spycharki na zwałowiskach podczas zatrudniania w KWK (...), stale i w pełnym wymiarze czasu pracy, w okresie od dnia 1 marca 1981r. do dnia 28 lutego 1994r. - w związku z czym jest uprawniony do emerytury wobec ukończenia 60 lat życia i udokumentowania wymaganego stażu pracy, w tym 15 lat pracy w warunkach szczególnych.

Sąd dopuścił i przeprowadził dowody z dokumentów zawartych aktach emerytalnych i kapitałowych ubezpieczonego dołączonych do akt niniejszej sprawy, w tym ze świadectwa pracy ubezpieczonego sporządzonego przez KWK (...) w dniu 1 marca 1994r., z dokumentacji zawartej aktach osobowych z okresu zatrudnienia ubezpieczonego w KWK (...), w tym ze świadectwa wykonywania pracy w warunkach szczególnych wystawionego w dniu 26 marca 2012r. za okres pracy od dnia 1 października 1973r. do dnia 28 lutego 1994r., a także z zeznań świadka E. K. na okoliczność podstaw sporządzenia dla ubezpieczonego świadectwa wykonywania pracy w warunkach szczególnych oraz zeznań świadka A. I. i ubezpieczonego na okoliczność charakteru i wymiaru pracy wykonywanej przez ubezpieczonego w KWK (...) w spornym okresie.

Na podstawie powyższego Sąd ustalił, że w dniu 26 marca 2012r. ubezpieczonemu zostało wystawione świadectwo wykonywania pracy w warunkach szczególnych, stwierdzające, że w okresie zatrudnienia w KWK (...) wykonywał on stale i w pełnym wymiarze czasu pracy prace na stanowiskach wymienionych w wykazie A dziale V poz. 3 pkt 21 stanowiącym załącznik nr 1 do zarządzenia nr 17 Ministra Górnictwa i Energetyki z dnia 12 sierpnia 1983r. w sprawie określenia stanowisk pracy w resorcie górnictwa i energetyki, na których są wykonywane prace w szczególnych warunkach.

W powyższym świadectwie wskazano, że od dnia 1 października 1973r. do dnia 28 lutego 1981r. ubezpieczony pracował jako pomocnik operatora spycharki, od dnia 1 marca 1981r. do dnia 31 lipca 1984r. jako ślusarz remontowy – operator spycharki, od dnia 1 sierpnia 1984r. do dnia 28 lutego 1994r. jako ślusarz mechanik – operator spycharki. Świadectwo wystawione zostało na podstawie dokumentów znajdujących się w aktach osobowych pracownika. W spornym okresie ubezpieczony pracował w oddziale transportu. Mimo, iż od dnia 1 marca 1981r. nominalnie miał stanowisko łączone ślusarz remontowy – operator spycharki, a następnie ślusarz mechanik – operator spycharki to na podstawie dokumentacji osobowej uznano, że w tych okresach wykonywał pracę w szczególnych warunkach. Ubezpieczony przez

cały okres zatrudnienia w KWK (...) wykonywał pracę na zwałowisku węgla. Z uwagi na to, że praca operatora spycharki na zwałowisku węgla była niebezpieczna (miał węglowy uległ samozapłonowi) spycharkę na zwałowisku obsługiwały zawsze dwie osoby: operator i pomocnik. Stanowisko operatora miał pracownik z większym stażem, doświadczeniem – w konsekwencji z wyższą stawkę wynagrodzenia. Pomocnik dopiero zaczynał pracę jako operator i przyuczał się przy doświadczonym w tej pracy pracowniku. Stanowiska nazywane nominalnie „ślusarz remontowy – operator spycharki” lub „ślusarz mechanik - operator spycharki” były wprowadzone aby pracownicy mogli uzyskać wyższą stawkę wynagrodzenia. Jako operator spycharki ubezpieczony zajmował się obsługą spycharki na zwałowisku. W przypadku jej awarii była ona usuwana przez mechaników zatrudnionych w oddziale transportowym. Jedynie wyjątkowo w okresie urlopowym jeśli nie było mechanika, a spycharka uległa awarii to operator zajmował się jej naprawą. Pracując na stanowiskach ślusarz mechanik - operator spycharki oraz ślusarz remontowy - operator spycharki ubezpieczony wykonywał pracę operatora wraz z pomocnikiem.

W oparciu o zgromadzony w sprawie materiał dowodowy Sąd ustalił zatem, iż w okresie od dnia 1 marca 1981r. do dnia 28 lutego 1994r., tj. w okresie zatrudnienia w KWK (...) na stanowiskach ślusarza remontowego – operatora spycharki i ślusarza mechanika – operatora spycharki ubezpieczony stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywał prace określone w wykazie A, dziale I poz. 8 załącznika do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983r. oraz w wykazie A dziale I poz. 8 pkt 14 stanowiącym załącznik nr 1 do zarządzenia nr 17 Ministra Górnictwa i Energetyki z dnia 12 sierpnia 1983r. w sprawie określenia stanowisk pracy w resorcie górnictwa i energetyki, na których są wykonywane prace w szczególnych warunkach – tj. prace operatora spycharki. Okres ten stanowi 13 lat pracy wykonywanej stale i w pełnym wymiarze czasu pracy w warunkach szczególnych na stanowisku określonym w wykazie A, dziale I poz. 8 załącznika do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983r. oraz w wykazie A dziale I poz. 8 pkt 14 stanowiącym załącznik nr 1 do zarządzenia nr 17 Ministra Górnictwa i Energetyki z dnia 12 sierpnia 1983r.

Łącznie zatem z uwzględnionym przez organ rentowy okresem wykonywania przez ubezpieczonego pracy w warunkach szczególnych wyżej wskazany okres pracy stanowi przeszło 15 lat pracy wykonywanej przez ubezpieczonego stale i w pełnym wymiarze czasu pracy w warunkach szczególnych na stanowiskach określonych w wykazie A załącznika do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983r.

Strony nie zgłaszały dalszych wniosków dowodowych.

Sąd zważył co następuje:

Odwołanie ubezpieczonego podlega uwzględnieniu.

Zgodnie z regulacją zawartą w art. 184 ustawy emerytalnej ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948r. przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku przewidzianego w art. 32 ustawy jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy osiągnęli:

- 1)okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymaganym w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 60 lat - dla kobiet i 65 lat - dla mężczyzn oraz
- 2)okres składkowy i nieskładkowy, o którym mowa w art. 27 ustawy emerytalnej (ust. 1 art. 184 ustawy emerytalnej).

Emerytura na powyższych zasadach przysługuje pod warunkiem nieprzystąpienia do otwartego funduszu emerytalnego albo złożenia wniosku o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa.

Wedle zaś art. 32 ustawy emerytalnej ubezpieczonym urodzonym przed dniem 1 stycznia 1949 r., będącym pracownikami zatrudnionymi w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, przysługuje emerytura w wieku niższym niż określony w art. 27 pkt 1 powoływanej ustawy.

Dla celów ustalenia uprawnień do emerytury wcześniejszej z tytułu pracy w warunkach szczególnych za pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach uważa się pracowników zatrudnionych przy pracach o

znacznej szkodliwości dla zdrowia oraz o znacznym stopniu uciążliwości lub wymagających wysokiej sprawności psychofizycznej ze względu na bezpieczeństwo własne lub otoczenia w podmiotach, w których obowiązują wykazy stanowisk ustalone na podstawie przepisów dotychczasowych (art. 32 ust. 2 ustawy emerytalnej).

Obniżony wiek emerytalny oraz rodzaje prac lub stanowisk oraz warunki, na podstawie których osobom zatrudnionym w szczególnych warunkach ustala się na podstawie przepisów dotychczasowych (art. 32 ust. 4 ustawy emerytalnej).

W rozpoznawanej sprawie kwestię sporną stanowiło ustalenie, czy odwołujący się przez okres co najmniej 15 lat wykonywał stale i w pełnym wymiarze czasu pracy prace w warunkach szczególnych, określone w wykazie A stanowiącym załącznik do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. nr 8, poz. 43 z późn. zm.).

Dowody przeprowadzone w niniejszym postępowaniu dają w ocenie Sądu podstawy do stwierdzenia, że odwołujący się w okresie od dnia 1 marca 1981r. do dnia 28 lutego 1994r. stale i w pełnym wymiarze czasu pracy, wykonywał prace w warunkach szczególnych. Jak wynika z ustaleń dokonanych w niniejszym postępowaniu odwołujący się w tym okresie faktycznie stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywał prace określone w wykazie A dziale I poz. 8 i w wykazie A stanowiącym załącznik do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983r. oraz w wykazie A dziale I poz. 8 pkt 14 stanowiącym załącznik nr 1 do zarządzenia nr 17 Ministra Górnictwa i Energetyki z dnia 12 sierpnia 1983r.

Sąd w pełni dał wiarę zeznaniom świadków i ubezpieczonego co do charakteru zatrudnienia ubezpieczonego w tych okresach – są one bowiem spójne, logiczne i korespondują z dokumentacją zawartą w aktach emerytalnych i w aktach osobowych skarżącego. Tym samym ubezpieczony udokumentował staż pracy w warunkach szczególnych w wymiarze wymaganym i koniecznym dla uzyskania uprawnień do emerytury w obniżonym wieku emerytalnym 60 lat, udowadniając przeszło 15 letni okres wykonywania pracy w warunkach szczególnych, stale i pełnym wymiarze czasu pracy przy bezspornie wykazanym ponad 25 – letnim ogólnym stażu ubezpieczeniowym – na dzień 1 stycznia 1999r.

Zaznaczyć przy tym należy, że w postępowaniu sądowym dopuszczalne jest przeprowadzenie wszelkich dowodów dla wykazania okoliczności mających wpływ na prawo ubezpieczonego do świadczenia. W odniesieniu do uprawnień emerytalnych wywodzonych z tytułu pracy w warunkach szczególnych istotnym jest, by praca taka była faktycznie świadczona stale i w pełnym wymiarze czasu pracy w ramach stosunku pracy.

Sąd stwierdził zatem, że ubezpieczony udokumentował staż pracy w warunkach szczególnych w wymiarze wymaganym i koniecznym dla uzyskania uprawnień do emerytury w obniżonym wieku emerytalnym 60 lat - na dzień 1 stycznia 1999r.

Mając na uwadze wyżej przytoczone okoliczności i przepisy Sąd na mocy art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. orzekł jak w sentencji wyroku.

SSO Magdalena Wróbel